

Udskriftsdato: 31. december 2025

2007/1 BSF 14 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om forhøjelse af afgiften på glødelamper

Ministerium: Folketinget

Fremsat den 12. oktober 2007 af Anne Grete Holmsgaard (SF), Steen Gade (SF),
Ole Sohn (SF) og Kristen Touborg (SF)

Forslag til folketingsbeslutning

om forhøjelse af afgiften på glødelamper

Folketinget pålægger regeringen at tage initiativ til at hæve afgiften på glødelamper fra nuværende 3,75 kr. pr. lampe til 25 kr. pr. lampe.

Bemærkninger til forslaget

Regeringen har forpligtet sig til at reducere Danmarks CO₂-udledning med 21 pct. i 2012 i forhold til 1990.

En stor del af Danmarks elforbrug går til belysning, hvor hovedkilden til belysning stadig er glødepæren. Der er op mod 90 pct. energispild ved en almindelig glødepære. Derimod er energispildet ved alternativerne langt mindre. Således bruger en gennemsnitlig elsparepære (A-pære) kun 20-25 pct. af den energi, som en glødepære bruger til at producere den samme mængde lux, som er den enhed, belysning måles i.

Ved at benytte en A-pære i stedet for en glødepære spares mindst 20 kg CO₂ om året. Hvis den gennemsnitlige familie ved en afgiftsforhøjelse f.eks. vil skifte syv glødepærer ud med A-pærer, vil Danmarks samlede CO₂-besparelse forventes at være på ca. 500.000 ton CO₂/år (tal fra Energisparefonden). Derudover vil der blive sparet yderligere energi i selve lyskildeproduktionen, idet levetiden for glødepærer kun er ca. 1/6 af næstdårligste alternativ.

Når så mange stadig benytter glødelamper, skyldes det til dels dårlige vaner, men det skyldes også, at glødelampen er billigst i indkøb. Den gennemsnitlige detailhandelspris for en glødepære er ca. 13-14 kr. En gennemsnitlig A-pære koster ca. 40 kr. Med en afgiftsforhøjelse på 21,25 kr./glødepære vil prisdifferencen mellem glødepærer og A-pærer udlignes, når der tages højde for, at afgiften er momspligtig.

Gennem en afgiftsforhøjelse af denne størrelse kan staten gøre det lettere for forbrugeren at træffe det rigtige valg i butikken. Det vil spare både forbrugeren for udgifter – fordi elsparepæren er langt den billigste i drift – og miljøet for en masse CO₂-udledning.

Idet formålet med beslutningsforslaget er at ændre forbrugsvanerne markant, er afgiftsforhøjelsen ikke udregnet til at give størst mulige statslige indtægter, men derimod til at få flest mulige til at ændre adfærd. Hvis 85 pct. af dem, der i dag køber glødepærer, går over til at bruge alternative belysningskilder, er statens ekstraprovenu af afgiften 0 kr. Hvis forbrugsvanemønsteret ændres langsommere, foreslås statens provenu fra afgiftsforhøjelsen benyttet til at hjælpe med at gøre energirigtige produkter billigere, jævnfør forslag herom i SF's finanslovudspil.

Et alternativ til en høj afgift er et egentligt forbud. Der vil imidlertid være enkelte lamper og måske også enkelte anvendelser, hvor en glødepære foretrækkes. Med en høj afgift nås stort set samme effekt som med et forbud uden at skabe urimelige problemer i de få tilfælde, hvor der er en fornuftig begrundelse for at bruge gammeldags glødelamper.

Både et forbud og en høj afgift vil føre til en vis forøgelse af grænsehandelen. Det er imidlertid forslagsstillernes vurdering, at de færreste vil vælge at købe glødelamper i udlandet. Den konkrete valgsituation vil være i supermarkedet, og her vil den højere afgift få langt flere til at købe energisparepærer.

Det vigtigste argument mod et forbud mod glødepærer har været, at belysningskvaliteten ved glødepærer er bedre end noget alternativ på markedet. Det var grunden til, at den store »elsparepære-revolution« for 10-15 år siden slog fejl. I dag er alternativerne til glødepærer langt bedre: A-pærer har op mod 90 pct. af glødepærens farvegengivelsesevne, og nye lyskilder som lysemitterende dioder (LED) har mindst lige så god farvegengivelse som glødepæren. Og LED-teknologien kan vise sig at være endnu mere energibesparende end A-pærer. Således bruger visse LED-kilder kun 5 pct. af den energi, en glødepære

bruger til at producere en tilsvarende lysmængde. Med en afgift på glødepærer vil man hjælpe de ny lysteknologier med at komme ud på markedet.

En afgiftsforhøjelse på glødepærer vil altså spare samfundet og den enkelte energi og penge. Det vil hjælpe Danmark med at nå sine forpligtelser med hensyn til energibesparelser og reduktion af CO₂-forbrug. Samtidig vil det hjælpe Europa-Kommissionen til at presse de øvrige EU-lande til en aktiv indsats med hensyn til reduktion af energiforbrug.

Omkostningerne ved beslutningsforslaget vil være begrænsede, for langt hovedparten af det nuværende konsum af lys kan dækkes af mere energirigtige belysningsformer, som hurtigt tjener sig selv ind. Samtidig kan de, der fortsat ønsker at bruge glødepærer, stadig gøre det – de skal bare selv betale for forureningen.

Skriftlig fremsættelse

Anne Grete Holmsgaard (SF)::

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om forhøjelse af afgiften på glødelamper.

(Beslutningsforslag nr. B 14).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.